

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Plenarhandling

A7-0196/2011

26.5.2011

BETÄNKANDE

om begäran om upphävande av Ágnes Hankiss immunitet
(2010/2213(IMM))

Utskottet för rättsliga frågor

Föredragande: Diana Wallis

RR\868685SV.doc

PE464.898v02-00

SV

Förenade i mångfalden

SV

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS BESLUT	3
MOTIVERING	5
RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET	9

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS BESLUT

om begäran om upphävande av Ágnes Hankiss immunitet (2010/2213(IMM))

Europaparlamentet fattar detta beslut

- med beaktande av den begäran av den 6 juli 2010 om upphävande av Ágnes Hankiss immunitet som översänts av centrala distriktsdomstolen i Buda och som tillkännagavs i kammaren den 6 september 2010,
- efter att den 11 april 2011 ha hört Ágnes Hankiss i enlighet med artikel 7.3 i arbetsordningen,
- med beaktande av artikel 9 i protokollet av den 8 april 1965 om Europeiska unionens immunitet och privilegier och artikel 6.2 i akten av den 20 september 1976 om allmänna direkta val av ledamöter av Europaparlamentet,
- med beaktande av Europeiska unionens domstols domar av den 12 maj 1964, 10 juli 1986, 15 och 21 oktober 2008 och 19 mars 2010¹,
- med beaktande av artiklarna 6.2 och 7 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för rättsliga frågor (A7-0196/2011), och av följande skäl:
 - A. Centrala distriktsdomstolen i Buda, Budapest, har begärt att immuniteten för Ágnes Hankiss, ledamot av Europaparlamentet, ska upphävas för att man ska kunna inleda ett förnyat straffrättsligt förfarande mot Ágnes Hankiss i enlighet med domen från Republiken Ungerns högsta domstol.
 - B. Upphävandet av Ágnes Hankiss immunitet har samband med ett påstått förtalsbrott i enlighet med avsnitt 181 i den ungerska strafflagen, till följd av ett uttalande i programmet ”Péntek 8 mondatvadász” den 23 januari 2004.
 - C. Ágnes Hankiss anklagades av en privat kärande i en anmälan av den 18 februari 2004, som ingavs till centrala distriktsdomstolen i Buda den 23 februari 2004. Centrala distriktsdomstolen i Buda avkunnade sin dom den 28 juni 2005. Denna överklagades sedan till stadsdomstolen i Budapest och ogiltigförklarades av denna domstol den 3 februari 2006.
 - D. Till följd av detta återförvisades målet till centrala distriktsdomstolen i Buda, som frikände Ágnes Hankiss från anklagelserna den 6 februari 2009. Käranden överklagade

¹ Mål 101/63, Wagner mot Fohrmann och Krier, svensk specialutgåva I, s. 203; mål 149/85, Wybot mot Faure m.fl., svensk specialutgåva VIII, s. 703; mål T-345/05, Mote mot parlamentet, REG 2008, s. II-2849; de förenade målen C-200/07 och C-201/07, Marra mot De Gregorio och Clemente, REG 2008, s. I-7929, och mål T-42/06, Gollnisch mot parlamentet.

denna dom till stadsdomstolen i Budapest, som den 25 mars 2009 beslutade att gilla distriktsdomstolens dom i sin helhet.

- E. Den 12 november 2009 ogiltigförklarade Republiken Ungerns högsta domstol båda dessa domar på grundval av brott mot materiell rätt och uppdrog åt centrala distriktsdomstolen i Buda att inleda ett nytt förfarande.
- F. Ágnes Hankiss är ledamot av Europaparlamentet sedan den 15 juli 2009.
- G. I enlighet med artikel 9 i protokollet om Europeiska unionens immunitet och privilegier ska under Europaparlamentets sessioner dess ledamöter, vad avser deras egen stats territorium, åtnjuta den immunitet som beviljas parlamentsledamöter i deras land. Detta hindrar inte Europaparlamentet från att utöva sin rätt att upphäva en av sina ledamöters immunitet.
- H. I avsnitt 552.1 i Ungerns lag om straffrättsliga förfaranden föreskrivs att ett straffrättsligt förfarande mot en person som åtnjuter immunitet tillfälligt ska skjutas upp och att en begäran om upphävande av denna immunitet ska inges. I avsnitt 551.1 i denna lag föreskrivs att ett straffrättsligt förfarande mot bland annat en ledamot av Europaparlamentet inte kan inledas innan immuniteten upphävs.
- I. I avsnitt 12.1 i lag LVII föreskrivs att begäran om upphävande av immunitet i mål som rör enskild talan ska inges till parlamentets talman av domstolen.
- J. I det nya förfarandet efter ogiltigförklaringen uppgav Ágnes Hankiss att hon är ledamot av Europaparlamentet. Till följd av detta beslutade centrala distriktsdomstolen i Buda, på grundval av avsnitt 552.1 i Ungerns lag om straffrättsliga förfaranden och avsnitt 12 i lag LVII, att tillfälligt skjuta upp förfarandet och begära att immuniteten upphävs.
- K. Det är därför lämpligt att rekommendera att den parlamentariska immuniteten ska upphävas i detta fall.
 - 1. Europaparlamentet beslutar att upphäva Ágnes Hankiss immunitet.
 - 2. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att omedelbart översända detta beslut och det ansvariga utskottets betänkande till den behöriga myndigheten i Ungern och till Ágnes Hankiss.

MOTIVERING

1. Bakgrund

Vid plenarsammanträdet den 6 september 2010 meddelade talmannen i enlighet med artikel 6.2 i arbetsordningen att han mottagit en skrivelse av den 6 juli 2010 från centrala distriktsdomstolen i Budapest med en begäran om upphävande av Ágnes Hankiss parlamentariska immunitet.

Talmannen hänvisade denna begäran till utskottet för rättsliga frågor i enlighet med artikel 6.2.

Centrala distriktsdomstolen i Buda, Budapest, uppmanar Europaparlamentet att upphäva immuniteten för dess ledamot Ágnes Hankiss i samband med ett förnyat straffrättsligt förfarande till följd av domen i Republiken Ungerns högsta domstol av den 12 november 2009. Ágnes Hankiss anklagas av en privat kärende för ett påstått brott, offentligt förtal av en persons heder (avsnitt 179 i Ungerns strafflag), närmare bestämt förtal av minnet efter en avliden person, kärandens far, i enlighet med avsnitt 181 i Ungerns strafflag, till följd av ett uttalande i programmet "Péntek 8 mondatvadász" den 23 januari 2004. Anklagelserna är daterade den 18 februari 2004 och ingavs till centrala distriktsdomstolen i Buda den 23 februari 2004. Domstolen avkunnade sin dom den 28 juni 2005. Denna överklagades sedan till stadsdomstolen i Budapest och ogiltigförklarades av denna domstol den 3 februari 2006. Till följd av detta återförvisades målet till centrala distriktsdomstolen i Buda, som frikände Ágnes Hankiss från anklagelserna den 6 februari 2009. Käranden överklagade denna dom till stadsdomstolen i Budapest, som den 25 mars 2009 beslutade att gilla distriktsdomstolens dom i sin helhet.

Därefter ingav käranden en ansökan om prövning av appellationsdomstolens dom till Ungerns högsta domstol, med utgångspunkten att frikännandet var en följd av brott mot de materiella straffrättsliga bestämmelserna. Den 12 november 2009 konstaterade högsta domstolen att det faktiskt förelåg ett brott mot de materiella straffrättsliga bestämmelserna och beslutade att ett förnyat förfarande skulle genomföras av centrala distriktsdomstolen i Buda. Domstolen ska genomföra detta förnyade förfarande i ljuset av övervägandena i beslutet från högsta domstolen.

Centrala distriktsdomstolen i Buda inledde ett förnyat förfarande den 31 mars 2010. Samma dag sköts förfarandet tillfälligt upp, eftersom Ágnes Hankiss som ledamot av Europaparlamentet åtnjuter parlamentarisk immunitet. Den relevanta begäran om upphävande av denna immunitet ingavs av domstolen den 6 juli 2010.

2. Bestämmelser och förfarande i fråga om immuniteten för ledamöter av Europaparlamentet

Artiklarna 8 och 9 i protokollet om Europeiska gemenskapernas immunitet och privilegier av den 8 april 1965 lyder som följer:

Artikel 8:

Europaparlamentets ledamöter får inte förhöras, kvarhållas eller lagföras på grund av yttranden de gjort eller röster de avlagt under utövandet av sitt ämbete.

Artikel 9:

Under Europaparlamentets sessioner ska dess ledamöter åtnjuta

- a) *vad avser deras egen stats territorium, den immunitet som beviljas parlamentsledamöter i deras land,*
- b) *vad avser alla andra medlemsstaters territorium, immunitet vad gäller alla former av kvarhållande och lagföring.*

Immuniteten ska även vara tillämplig på ledamöterna under resan till och från Europaparlamentets mötesplats.

Immuniteten kan inte åberopas av en ledamot som tas på bar gärning och kan inte hindra Europaparlamentet att utöva sin rätt att upphäva en av dess ledamöters immunitet.

Avsnitt 12 i lag LVII från 2004 om den rättsliga ställningen för Ungerns ledamöter av Europaparlamentet ("lag LVII") lyder som följer (öv.anm.: i översättning från engelska):

"1. Europaparlamentet har rätt att besluta i samband med upphävande av immuniteten för ledamöter av Europaparlamentet.

2. ogiltig

3. ogiltig

4. Organ som översänder en begäran om upphävande av immuniteten ska förse Europaparlamentet och dess utskott som handlägger immunitetsfrågor med all information som detta utskott anser vara nödvändig för att bilda sig en åsikt i fallet om upphävande av immuniteten.

5. Om immuniteten upphävs ska domstolen eller det organ som fattar beslut med anledning av upphävandet av immuniteten informera Europaparlamentets talman om dess beslut i samband med immuniteten.

6. ogiltig

7. Ett beslut om upphävande av immuniteten för kandidater till Europaparlamentet ska fattas av den nationella valmyndigheten. En sådan begäran ska översändas till ordföranden för den nationella valmyndigheten."

Avsnitt 10 i lag LVII lyder som följer (öv.anm.: i översättning från engelska):

1. Ledamöterna av Europaparlamentet omfattas av de privilegier och den immunitet som fastställs i protokollet om Europeiska gemenskapernas immunitet och privilegier, som utgör bilaga till fördraget om upprättandet av ett gemensamt råd och en gemensam kommission för Europeiska gemenskaperna (8 april 1965).

2. Europaparlamentets ledamöter har rätt till samma immunitet som ledamöterna av det nationella parlamentet åtnjuter.

3. ogiltig"

I avsnitt 552.1 i Ungerns lag om straffrättsliga förfaranden föreskrivs att ett straffrättsligt förfarande mot en person som åtnjuter immunitet tillfälligt ska skjutas upp och att en begäran

om upphävande av denna immunitet ska inges, och i avsnitt 551.1 i denna lag föreskrivs att ett straffrättsligt förfarande mot bland annat en parlamentsledamot inte kan inledas innan immuniteten upphävts.

Förfarandet i Europaparlamentet styrs av artiklarna 6 och 7 i arbetsordningen. De relevanta bestämmelserna lyder som följer:

Artikel 6 – Upphävande av immunitet

- 1. Parlamentet ska vid utövandet av sina befogenheter i frågor som rör immunitet och privilegier i första hand försöka upprätthålla parlamentets integritet som en demokratisk lagstiftande församling och befästa ledamöternas oberoende när dessa fullgör sina åligganden.*
- 2. Varje begäran ställd till talmannen från en i en medlemsstat behörig myndighet om upphävande av en ledamots immunitet ska tillkännages i kammaren och hänvisas till ansvarigt utskott. (...)*

Artikel 7 – Immunitetsförfaranden

- 1. Ansvarigt utskott ska utan dröjsmål, och i den ordning de inkommit, pröva varje begäran om upphävande av immunitet och varje begäran om fastställelse av immunitet eller privilegier.*
- 2. Utskottet ska lägga fram ett förslag till motiverat beslut, i vilket utskottet ska rekommendera huruvida en begäran om upphävande av immuniteten eller en begäran om fastställelse av immunitet och privilegier ska bifallas eller avslås.*
- 3. Utskottet kan uppmana den berörda myndigheten att förse utskottet med alla upplysningar och preciseringar som det anser sig behöva för att kunna ta ställning till om immuniteten bör upphävas eller fastställas. De berörda ledamöterna ska ges möjlighet att höras. De berörda ledamöterna ska ges möjlighet att höras och att lämna in allt skriftligt material som de anser relevant för utskottets ställningstagande. De har rätt att låta sig företrädas av en annan ledamot. (...)*
- 6. Vid ärenden som rör fastställelse av immunitet eller privilegier ska utskottet dels ange huruvida omständigheterna innefattar en administrativ eller annan begränsning av ledamöternas rörelsefrihet under resa till eller från parlamentets mötesplats, eller ett yttrande som gjorts eller en röst som avgetts under utövandet av ledamöternas uppdrag, eller om de kan jämföras med andra aspekter som omfattas av artikel 10 i protokollet om immunitet och privilegier och som inte omfattas av nationell lagstiftning, dels föreslå att den berörda myndigheten uppmanas att dra nödvändiga slutsatser.*

3. Motivering till förslaget till beslut

I enlighet med artikel 9 i protokollet, och mot bakgrund av att förfarandet gäller ett brott som påstås ha begåtts i Ungern, där Ágnes Hankiss var medborgare när händelsen ägde rum, är den enda tillämpliga delen den del där följande anges: ”Under Europaparlamentets sessioner ska dess ledamöter åtnjuta a) vad avser deras egen stats territorium, den immunitet som beviljas parlamentsledamöter i deras land”. Tillämplig lag i Ungern är avsnitten 10 och 12 i lag LVII.

För att avgöra om den parlamentariska immuniteten ska fastställas eller upphävas tillämpar parlamentet sina egna konsekventa principer.

I det aktuella fallet anser föredraganden att fallet inte ingår i Ágnes Hankiss politiska verksamhet som parlamentsledamot. Det gäller i stället ett uttalande från 2004, alltså långt innan hon valdes till ledamot. Föredraganden har inte heller funnit några bevis för att det skulle föreligga så kallad *fumus persecutionis*, det vill säga en tillräckligt allvarlig och exakt misstanke om att ärendet anhängiggjorts i avsikt att vålla ledamoten politisk skada. Man bör dock lägga märke till att beslutet i högsta domstolen den 12 november 2009 om att inleda ett nytt förfarande fattades när Ágnes Hankiss var ledamot av parlamentet och åtnjöt parlamentarisk immunitet, men att det då inte gjordes någon begäran om att upphäva den. Man kan argumentera för att detta var ett missöde i förfarandet. Ett upphävande av immuniteten begärdes dock på korrekt sätt efter det att det förnyade förfarandet påbörjats i första instans den 31 mars 2010 av centrala distriktsdomstolen i Buda, som på grundval av avsnitt 552.1 i Ungerns lag om straffrättsliga förfaranden och avsnitt 12 i lag LVII tillfälligt sköt upp förfarandet och begärde att immuniteten skulle upphävas.

Det är därför lämpligt att rekommendera att den parlamentariska immuniteten upphävs i detta fall.

4. Slutsats

Med ovanstående överväganden som underlag, i enlighet med artikel 6.2 i arbetsordningen och efter att ha övervägt skälen för och emot upphävande av ledamotens immunitet rekommenderar utskottet för rättsliga frågor att Europaparlamentet bör upphäva Ágnes Hankiss parlamentariska immunitet.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	24.5.2011
Slutomröstning: resultat	+: 9 -: 0 0: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Sebastian Valentin Bodu, Christian Engström, Klaus-Heiner Lehne, Jiří Maštálka, Bernhard Rapkay, Francesco Enrico Speroni, Dimitar Stoyanov, Diana Wallis, Tadeusz Zwiefka